herpy

GEKKOER

# *Lygodactylus fischeri*

*Lygodactylus fischeri* er en lille, dagaktiv dværggekko fra regnskovene i Vest- og Centralafrika. Den er lys olivengrøn med rækker af små sorte prikker, lever skjult på træer i fugtig skov og er næsten ukendt i terrarier, så vejledningen bygger på levestedet og på beslægtede arter.

Familie: Gekkonidae  Udgivet 16. november 2026

## SPECIFIKATIONER

### DYRET

| | |
|---|---|
| Voksenstørrelse | **4 cm**<br>snude-kloak-længde |
| Levetid | **5-10 år** |
| Aktiv | **Dag** |
| Levevis | **Træboende** |
| Biotop | **Regnskov** |
| Sværhedsgrad | **Øvet** |

### PASNING

| | |
|---|---|
| Min. terrarie | **30 × 30 × 45 cm**<br>L × B × H til 2 voksne dyr |
| Temperatur, dag | **25-30 °C** |
| Hotspot | **30-35 °C** |
| Temperatur, nat | **22-24 °C** |
| Luftfugtighed | **60-80 %** |
| Vand | **Ingen vandskål** |
| UVB | **Anbefalet**<br>Ferguson-zone 2 |
| Kost | **Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)** |
| Holdes | **Parvis eller 1 han med flere hunner** |

### AVL

| | |
|---|---|
| Formering | **Æglæggende** |
| Kuldstørrelse | **1-2 æg** |
| Inkubation | **60-120 dage**<br>ved 22-27 °C |

### BESKYTTELSE OG PAPIRER

| | |
|---|---|
| CITES | **Ikke omfattet** |
| EU-bilag | **Ikke omfattet** |
| IUCN | **Ikke truet (LC)** |

Arten er ikke opført på CITES eller i bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen særlige tilladelser ved køb og salg. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

## Om arten

*Lygodactylus fischeri* er en dværggekko på 35-42 mm fra snude til kloak. Ryggen er lys olivengrøn med flere rækker af små sorte prikker på langs, og undersiden er ensfarvet hvid. Som hos andre arter i slægten sidder der fine hæftelameller under tæerne, og halespidsen har en hæfteplade, som dyret bruger som en femte fod, når det klatrer. Kønsforskellene er ikke dokumenteret.

Arten blev beskrevet af George Albert Boulenger i 1890 og er opkaldt efter den tyske herpetolog Johann Gustav Fischer (1819-1889), som arbejdede i Hamburg. Typelokaliteten er angivet som Sierra Leone.

I modsætning til de østafrikanske arter i slægten, fx *Lygodactylus picturatus*, lever arten i Vest- og Centralafrikas regnskove. Den er sjælden og lever meget skjult, og den holdes næppe i fangenskab. Levealderen er ikke dokumenteret.

## Udbredelse og levested

*Lygodactylus fischeri* findes i Vest- og Centralafrika: det sydøstlige Nigeria, Cameroun, Ækvatorialguinea og Gabon. Derudover er der et enkelt, isoleret fund fra Benin.

Angivelserne fra Sierra Leone, hvor arten blev beskrevet fra, og fra Congo (Brazzaville) er usikre, og kortet viser kun de sikre lande. Arten vurderes ikke som truet.

> **Oprindelig udbredelse:** Nigeria, Cameroun, Ækvatorialguinea og Gabon.

### LEVESTED

*Lygodactylus fischeri* lever i lukket, fugtig skov og i galleriskov langs floder. Den lever på træer og søger som andre arter i slægten skjul bag løs bark og i sprækker.

Klimaet nær ækvator er varmt og fugtigt hele året med små udsving i temperaturen. Der findes ingen målinger af temperatur og fugt fra artens egne levesteder.

## Pasning

### TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Lygodactylus fischeri*. Klimaet i udbredelsesområdet er varmt og fugtigt hele året, og pasningen bygger på *Lygodactylus picturatus*, som er bedre kendt, og på *Lygodactylus williamsi*, der også lever i fugtig skov. De fleste tal i denne vejledning er lånt derfra.

Et par kan holdes i et terrarie på mindst 30 × 30 × 45 cm (længde × bredde × højde), og større er bedre. Højden tæller mere end gulvarealet, fordi dyret lever på stammer og grene.

Terrariet skal være helt tæt for så små dyr og deres foderdyr. Brug fin netåbning i låget og ventilationsriste forneden og foroven. Bagvæg og sidevægge skal være forseglet, så ingen små dyr kan klemme sig ind bag dem. Lav bunden af et drænlag med 3-4 cm fugtig kokosmuld og lidt tørv ovenpå, og indret med tykke grene i skiftende vinkler, korkbark, bromelier og *Sansevieria*. Korkrør og bambusrør i forskellig tykkelse fungerer som skjul og æglæggested.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund Læs mere: Foderdyr: hold og avl

### TEMPERATUR

*Lygodactylus fischeri* kommer fra et varmt klima uden en kold årstid. Om dagen skal baggrundstemperaturen ligge på 25-30 °C, og under en lille spot eller halogenlampe skal der være en solplet på 30-35 °C. Om natten falder temperaturen kun lidt, til 22-24 °C.

Spotten skal passe til terrariets størrelse. En kraftig lampe i et lille terrarie hæver hurtigt hele temperaturen. Brug en termostat eller dæmper, og mål både højt oppe og nede i terrariet. Dyr, der sidder ubevægelige på det varmeste sted med åben mund, har det for varmt.

Læs mere: Varme og temperatur

### LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på omkring 60-80 %, højest om natten og lige efter sprøjtning, fordi arten lever i regnskov. Sprøjt terrariet let to gange om dagen, så blade og vægge dækkes af dråber, og vent med næste sprøjtning, til dråberne er fordampet, og bunden begynder at tørre.

Dyrene drikker dråber fra blade og vægge, så en vandskål er ikke nødvendig og er en risiko for de mindste dyr. Undgå stående vand og konstant våde grene, som giver mug og hudproblemer. God ventilation er vigtig, selv om fugten er høj.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

### LYS OG UVB

*Lygodactylus fischeri* er dagaktiv og har brug for kraftigt, jævnt lys. Brug lysstofrør, helst T5, og kombinér et UVB-rør med et dagslysrør, så terrariet bliver lyst. Hvilken UVB-styrke der passer bedst, er ikke dokumenteret for arten. Et moderat UVB-rør (Ferguson-zone 2) over en del af terrariet er et forsigtigt skøn. Lad der være skygge og skjul i resten af terrariet.

Hav lyset tændt 12-14 timer, styret af et tænd-sluk-ur, og lad natten være mørk.

Læs mere: Lys og UVB

### FODER

I naturen lever *Lygodactylus fischeri* formentlig mest af myrer. I terrariet skal den have levende smådyr: springhaler, bananfluer, små fårekyllinger, nyklækkede bønnebiller, små kakerlakker og små græshopper. Størrelsen er det vigtigste: foderdyret skal være mindre end afstanden mellem dyrets øjne.

Pudr foderdyrene let med kalk med D3-vitamin, og sæt en lille skål med ren kalk i terrariet, som dyrene selv kan tage af. Skift den, før den bliver våd og hård. Om arten tager frugtgrød, er ikke dokumenteret; *Lygodactylus picturatus* tager det, og det kan prøves i en lav skål højt oppe på en gren. Fodr hver dag eller hver anden dag, men undgå overfodring.

Melorme og andre fede larver er for store og for fede til andet end en sjælden godbid.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

### ADFÆRD OG HÅNDTERING

*Lygodactylus fischeri* er lille, hurtig og lever meget skjult. Som andre dagaktive dværggekkoer sidder den ofte ubevægelig på en gren og skyder så af sted efter et foderdyr.

Hold et par eller en han med en eller to hunner i et terrarie, der er stort nok til, at hunnerne kan komme væk fra hannen. To hanner må ikke holdes sammen, fordi de slås. Hold øje med bidemærker, afbidte haler og dyr, der gemmer sig eller taber sig, og skil dem straks ad. Arten egner sig ikke til håndtering: halen kan smides, og dyret slipper let væk. Åbn kun lågerne kortvarigt, og luk alle spalter, hvor dyrene kan slippe ud.

## Avl

### KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsforskellene er ikke dokumenteret for *Lygodactylus fischeri*. Hos andre arter i slægten har hannen en tykkere halerod med hemipenis-poser og prænalporer foran kloakken, mens hunnen har en slankere halerod. Hvornår arten bliver kønsmoden, er heller ikke dokumenteret; hos *Lygodactylus picturatus* sker det efter 9-15 måneder. Vent med at parre dyrene, til de er fuldt udvoksede, så hunnen har kræfter til æglægningen.

### PARRING

Parringen hos *Lygodactylus fischeri* er ikke beskrevet. Hold et par eller en han med en eller to hunner sammen, og giv mange skjul, så hunnen kan komme væk fra hannen. Flyt hannen, hvis han jager hunnen hele tiden.

### ÆGLÆGNING OG KULD

Antallet af æg er ikke dokumenteret for *Lygodactylus fischeri*, men arterne i slægten lægger 1-2 små, hårdskallede æg ad gangen. Giv flere trange æglæggesteder, som kan tages ud af terrariet, fx korte bambusrør eller korkrør højt oppe, og giv hunnen rigelig kalk og små foderdyr i hele sæsonen.

### INKUBATION

Klækningstiden er ikke dokumenteret. Hos *Lygodactylus williamsi* klækker æggene efter 60-120 dage ved 22-27 °C, og det er en grov ramme. Æggene flyttes forsigtigt, om nødvendigt sammen med det, de sidder på, til en lille boks med fugtig vermiculite og små lufthuller i låget. De må ikke vendes.

### OPDRÆT AF UNGER

Ungerne af *Lygodactylus fischeri* er ikke beskrevet, men hos slægten er de meget små ved klækningen. Anbring dem i et lille, helt tæt terrarie eller en faunaboks med fugtigt underlag, tynde grene og planter, og sprøjt dagligt. Giv dem de allermindste foderdyr: springhaler, bananfluer og nyklækkede fårekyllinger, pudret med kalk og D3-vitamin. Hold ungerne adskilt fra de voksne, og del dem efter køn og størrelse, så de ikke begynder at slås.

## Sundhed og typiske fejl

*Lygodactylus fischeri* er hårdfør, når temperatur, fugt og foder er i orden. Der findes ikke artsspecifik viden om sygdomme; de typiske problemer for små dagaktive dværggekkoer er:

- For lidt vand og for tørt terrarie. Små dyr tørrer hurtigt ud, især i sommervarmen eller under en lampe, der er for kraftig. Sprøjt dagligt.
- For høj varme i et lille terrarie. Brug termostat eller dæmper, og hold øje med dyr, der sidder med åben mund.

- Mangel på kalk og D3-vitamin, især hos hunner, der lægger æg. Giv ren kalk i en lille skål, og pudr foderdyrene.
- Hudskifteproblemer med hudrester på tæer og halespids. Ret op på fugten, og løsn resterne forsigtigt med lunkent vand.
- Slagsmål mellem hanner med bid og tabte haler.
- Små dyr, der klemmes eller forsvinder i spalter bag bagvæg og indretning. Forsegl alle hulrum.

Et sundt dyr er livligt, har klare øjne og en fyldig halerod. Søg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, sidder sløvt eller holder op med at spise.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

### Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.